MIELIPIDE

Kuntaministeri Henna Virkkusen (kok.) kaavailemat suurkunnat tulisi ehdottomasti jakaa äänestysalueisiin, jotka voitaisiin muodostaa nykyisistä kunnista. **MARKKU J. FORSS LUKIJALTA-PALSTALLA**

LUKIJALTA

Onko kaikilla kuntalaisilla yhdenvertainen oikeus paikallisdemokratiaan?

Mikä on kotikuntamme huomenna, ketkä tekevät meitä koskevia päätöksiä ja missä?

Kuntauudistuksen tarpeellisuutta perusteltiin vielä vuosi pari sitten kuntatalouden ongelmanratkaisuna.

Nyt on ääni kellossa muuttunut. Tänään myönnetään jo avoimesti, että kuntatalous ei korjaudu kuntakokoa kasvattamalla.

Kuntauudistuksessa taitaakin olla kyse poliittisesta vallasta eikä kunnallisesta itsemääräämisoikeudesta, kuntataloudesta tai paremmista palveluista kuntalaisille.

Mitä tarkoittaa se, että vanhat kunnat lakkautetaan ja perustetaan 70–120 uutta suurkuntaa tai kaupunkia? Meille maaseudun asukkaille se tarkoittaa useimmiten sitä, että asiamme ja palvelumme hoidettaisiin jostakin keskuskaupungista ja vain kaupunkilaisten päätöksillä.

Onko reilua, että kaupungin asukkaat, jotka asuvat kaukana meistä, ohjaavat koko laajan maaseudun arjen elämää, investointeja, palveluiden saatavuutta omilla ”suppeilla” näkemyksillään ja asenteillaan? Eikö meillä itsellämme ole siihen mitään sanomista?

Miksi emme saa päättää omista asioistamme yhdenvertaisesti kaupunkien asukkaiden kanssa? Montako valtuutettua sinun nykyinen kuntasi saisi kuntaliitoksen jälkeen perustettavaan suurkunnan valtuustoon tai hallitukseen?

Perustettavissa suurkunnissa nykyinen kunnallishallinto toimisi ilman maaseudun ihmisten omaa tahtoa, paikallistuntemusta ja arkitietoa.

Alueelliset erot on tunnistettava ja tunnustettava kuntauudistuksessa ja samalla lainsäädäntöä paikallisdemokratiasta olisi uudistettava nykyaikaan.

Esimerkiksi omasta kunnastani: Vesannolta on Kuopioon 84–120 kilometriä asuinpaikasta riippuen. Mutta meillä itsellämme ei olisi sanan sijaa itseämme tai lähiympäristöämme koskevissa päätöksissä kuntaliitoksen jälkeen.

Suurkunnat ilman demokratiauudistusta olisivat demokratian ja yhteisöllisyyden loppu. Mahdollisen suurkuntauudistuksen yhteyteen tarvitaan myös demokratiauudistusta.

Mutta missä luuraavat innovaatiot ja ajatukset demokratiasta suurkuntauudistuksen yhteydessä?

Kuntaministeri Henna Virkkusen (kok.) kaavailemat suurkunnat tulisi ehdottomasti jakaa äänestysalueisiin, jotka voitaisiin muodostaa nykyisistä kunnista. Tällöin voitaisiin turvata lähidemokratia ja ihmisten itsemääräämisoikeus oman alueensa asioiden hoitoon yhdenvertaisesti asuinpaikasta riippumatta.

Toisin sanoen kunta tai kaupunki muodostuisi pitäjistä ja olisi siten jakautunut erisuuruisiin äänestysalueisiin, joilla olisi myös mahdollisuuksien mukaan omia paikallisia toimielimiä.

Tällöin uudistuksessa toteutuisi myös EU:n subsidiariteettiperiaate, jonka mukaan asiat tulee aina käsitellä mahdollisimman lähellä niitä ihmisiä, joita asiat koskevat.

Kuntarakenteen murroksessa on nyt älyllisyydelle tilaa ja oikea hetki uudistaa kuntien lisäksi paikallisdemokratia vastaamaan tämän vuosituhannen vaateita. Muutoin meillä Suomessa on kohta Euroopan suurimmat kunnat pinta-alaltaan ja valtavat alueet vailla paikallisdemokratiaa.

Suurkunta, joka on jakautunut pitäjiin, mahdollistaisi pienten organisaatioiden edut, kuten joustavuuden ja tuotannon läheisyyden, mutta myös ison organisaation resurssit ja suurtuotannon edut niissä asioissa, missä tarvitaan kokoa ja voimaa.

”Nykyiset kunnat ovat pienoisyhteiskuntia. Kuntien pitää hallinnon ja palvelutehtävänsä lisäksi toimia asukkaidensa yhteisönä ja demokratian alustana sekä elinvoiman generaattoreina”, professori Risto Harisalo kirjoittaa ja näinhän se on.

Me tarvitsemme myös tulevaisuudessa pienehköjäkin kehittämiskeskuksia laajassa isänmaassamme kaupunkien välimaastoon.

Markku J. Forss
emeritus, kunnanjohtaja
Vesanto

Hinnat maailmalta

Voitaisiin siirtyä palkkatupojen ajasta maailmanmarkkinahinnoitteluun myös työansiossa. Siihen varmaan löytyy maailmalta keskituntiansio. **Pörssihinta**

Alasajoa

Armeija ja poliisi ajetaan alas. Rahaa jaetaan ympäri maailmaa. Kuka tänne haluaa investoida? **Pena**

Kiinteistövero

Jos kiinteistövero tulee metsiin, loppuu jokamiehenoikeus marjanryöstöineen. **Pois nurkista**

Rahalla saa

Sahat itsekkäitä vaatiessaan puun pakkomyyntiä. MTK:n pidettävä huolta, ettei lisäveroja tule. Sahurit hei rahalla saa puuta. **Metsänomistaja**

Hyvä pojat

Kertoivat lihaketjusta niin kuin markkinat oikeasti toimivat. Osuuskuntien hallinnossa on samoja henkilöitä kun rehutehtaiden hallinnossa. **Asiaa**

J. Reku. Yhdyn täysin kolumniisi MT:ssa 24.9. Toivon, että vastaava kirjoitus nähdään myös Hesarissa, Turun Sanomissa ja Aamulehdessä. **Kiitos**

Hyvä Elina

Kaikkien kuntavaaliehdokkaiden pitäisi MT:n vierasyliö (24.9.). Elina Järvelältä todella järkevä kirjoitus. Monistakaa kaikille ehdokkaille. **Pia**

Kiitos E. Järvelä kirjoituksesta. Etenkin, kun olemme täällä maalla Suomessa ennen näkemättömän vainon kohteena. **Ei nimimerkkiä**

MARKKU VUORIKARI

Marketta Saastamoinen suree, kun runsaasta omenasadosta iso osa pilaantuu maahan.

Ruokaa mätänee, vaikka sille olisi käyttöä

Koulujen ja yksityisten puutarhoissa ja pihoissa on omenoiden kypsymis- ja keräämisaika parhaimmillaan. Omien havaintojeni mukaan suurin osa sadosta mätänee puihin tai maahan pudonneina.

Mäteneminen aiheuttaa hiilidioksidin syntymistä, mikä taas puolestaan jouduttaa ilmastonmuutosta.

Kotimaista omenaa ei arvosteta. Se saattaa olla hapan ja vaatisi paistamisen tai muun käsittelyn. Ihmisillä ei ole aikaa eikä viitseliäisyyttä puristaa omenista mehua tai hillota niitä.

Myös marjanviljelytiloilla saatetaan mädännyttää esimerkiksi mansikkaa silloin, kun hinta on alhaalla. Katsotaan, että kerääjille ei kannata maksaa palkkaa. Mansikkaan iskee heti harmaahome. Se jää riesaksi viljelykselle, minkä seurauksena harmaahome pilaa satoa myös seuraavina vuosina.

Samalla harmaahomeruiskutusten tarve kasvaa, minkä seurauksena torjunta-ainejäämien määrä nousee.

Myös muita maataloustuotteita ajetaan kaatopaikoille matalan hinnan tai sopimattoman koon tai muodon takia. Mäteneminen aiheuttaa kasvihuonekaasujen syntymistä, mikä vauhdittaa ilmastonmuutosta.

Samaan aikaan vanhusten huollossa esimerkiksi vuodeosastoilla saattaa olla jopa puute ruuasta. Monella vuodeosastolla iltapalasta on luovuttu, kun ei ole rahaa eikä muustakaan voida säästää.

Paistetut uuniomenat olisivat mieluinen vanhuksen iltapala. Omena alentaa verenpainetta, joten sillä olisi myös lääkinnällinen vaikutus.

Samaan aikaan kouluissa koulun ilmainen ruoka ei kaikille oppilaille kelpaa. Ruokatauolla oppilaat ja opettajat menevät läheiseen Hesburgeriin tai muuhun ruokapaikkaan ostamaan itselleen lounaan.

Mistä tässä on kyse? Kaikille ei ruokaa ole. Joillekin ei ilmainen ruoka kelpaa.

Ruokaloiden jätteitä ei saa antaa edes eläimille kuumentamatta. Ja taas syntyy mätänemisen seurauksena hiilidioksidipäästöjä. Tavallinen veroja maksava työntekijä tai eläkeläinen ei saa ilmaisia aterioita. Jokin yhteiskunnassamme on vialla.

Omenoiden, marjojen ja sienten poiminnan opetus soveltuisi mielestäni hyvin koulujen biologian opintoihin. Samalla oppilaat saisivat edes pienen käsityksen ruuan tuottamisesta.

Koululaiset sopisivat hyvin myös keräämään omenoita ja marjoja kuntien keittiöihin ruuan raaka-aineeksi tai välipalaksi. Marjojen poiminta oli aikaisemmin myös koululaisten kesätyötä ja tienestiä. Nykynuorille tämä ei enää kelpaa.

Marjojen ja omenoiden poiminta sopisi myös työttömille ja syrjäytyneille.

Marketta Saastamoinen
FT, MMM

Kohti vauraita kuntia

Muutokset kohti kehittyviä ja vauraita kuntia alkoivat jo 1960-luvulla. Suomessa oli tehtävien ja valtionosuuksien mukaan viisi kuntamuotoa.

Taloudellisen tasa-arvon pahimmat ongelmat ovat olleet aina suurissa kaupungeissa. Ensimmäinen vääntö käytiin vanhojen kaupunkien erityisrasituksien poistamisesta. Eri vaiheiden jälkeen tuli siirtyminen yhteen kuntamuotoon. Viimeisenä kuntien kolmen etujärjestön yhdistäminen yhdeksi Suomen Kuntaliitoksi.

Tuloksena on ollut kulttuuri-, taide- ja liikuntalaitosten, matkailurysien sekä kaupunkikuvarakentamisen ylivelkaannuttamia suuria kuntia, joissa palvelujen tuottaminen on kalliimpaa kuin pienissä ja keskikokoisissa kunnissa.

Kokoomuksen, sosiaalidemokraattien, RKP:n naiset ja miehet, eduskunnassa, hallituksessa ja Kuntaliitossa sekä vitjakaulaiset pormestarit ja kaupunkien johtajat!

On tullut aika lunastaa ne lupaukset, jotka teitä edeltänyt poliittinen ja aatteellinen sukupolvi on antanut pienten kuntien ja vähän suurempienkin kuntien aseman ja toimintamahdollisuuksien takaamiseksi.

Nämä lupaukset on annettu silloin, kun Suomeen oli saatava yksi kuntamuoto ja kolme etujärjestöä oli yhdistettävä yhdeksi kuntien etua valvovaksi Kuntaliitoksi. Ennen yhdistymistä maalaiskunnissa oli epäilys, että uusi Kuntaliitto ei pysty kuntien tasapuoliseen edunvalvontaan.

Suurten tavoite saavutettiin hyvillä lupauksilla. On tullut aika lunastaa nuo lupaukset. Onko katetta, vai onko poliittinen lupaus kuin Juudaksen suudelma?

Kuntaliitto herätköön välinpitämättömyyden unesta ja hallitus kääntäköön kelkkansa kuntarakennesuunnitelmissa (70 vaurasta kuntaa). Eihän kyse ole pienten ja syrjäisten kuntien palvelujen turvaamisesta, vaan suurten kuntien kroonisen ongelman hoidosta vanhoin konstein.

Pekka Lindholm
ent. kunnanjohtaja Perho

Maaseutua ja kaupunkia ei pidä laittaa vastakkain

Onko Suomessa enää montakaan kaupunkia, jotka olisivat puhtaasti kaupunkeja? Maaseutu alkaa normaalissa suomalaisessa kaupungissa pian keskuskortteleiden jälkeen. Polkupyörällä kuka tahansa pääsee peltojen keskelle virkistäytymään luonnon rauhaan.

Silti vastakkainasettelu maaseudun ja kaupungin välillä pitää pintansa. Miksi?

Tarvitsemme toisiamme. Nykypäivänä yhä useamman maaseudulla olevan työt löytyvät kaupunkikeskuksista, eikä edelleenkään ruokaa voida kasvattaa asfalttiviidakossa.

Kuntien suurentuessa pitäisi tehdä tulevaisuuden suunnitelmia yhdessä, kehittää seutua yhteiseksi kokonaisuudeksi, jossa joukkoliikenteellä edelleen pääsee kulkemaan. Palvelut ovat kaikille tasapuolisesti mahdollisia eikä maaseudun tarvitse tyhjentyä töiden karatessa kaupunkiin.

Tietoliikenneyhteyksiä kehitetään koko ajan, mikä tuo myös mahdollisuuden etätyöhön. Nopea laajakaista lyhentää välimatkoja sekä mahdollistaa palveluiden verkkokäytön. Silti pitää myös muistaa, ettei kaikilla ole mahdollisuuksia ja taitoja elää ainoastaan verkon varassa. Ikäihmisille täytyy olla perinteiset mahdollisuudet saada hoitoa kotiseudullaan.

Kyläkohtaiset palvelut elättävät itse itseään – esimerkiksi vanhusten hoivapalvelut kyläyhteisöihin keskitettynä toisivat maaseudulle uusia työpaikkoja sekä antaisivat yhä useammalle mahdollisuuden elää kotiseudullaan turvallisessa ja tutussa ympäristössä mahdollisimman pitkään.

Useassa maaseutukunnassa ikäjakauma on senioripainotteinen, joka luo paineita hoivapalveluille. Kyläkohtainen painottaminen hajautettuun palveluun voisi olla kestävä ratkaisu.

Luodaan lisää yhteistyötä. Maaseutu tuottaa puhdasta ruokaa, uusiutuvaa energiaa, sekä metsiä ja soita hiilidioksidinieluiksi kaupungin päästöille. Arvostetaan toisiamme ja suunnitellaan tulevaa yhdessä.

Katja Andrejev
Hamina

Lukijalta-osasto

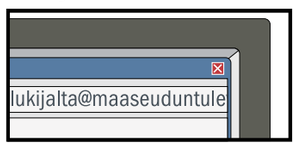

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.

■ Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717. Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”. Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*

VIERASKOLUMNI

Taas on aika vaalien

Taas on aika vaalien. Aika soppatykkien ja kahvikupposten. Suosikoon kaunis syysilma turuilla ja toreilla parveilevia äänestäjiä ja poliitikkoja, jotka aamusta iltaan kuuntelevat, vastailevat, kertovat ja keskustelevat.

Mikä laittaa poliitikon kadulle joskus auringonpaisteeseen mutta usein kuitenkin koiranilmaan? Miksei hän jää sisälle lämpimään lihasoppaa syömään tai pyöräile vaikka kirjastoon kaunokirjallisuuden ääreen? Sitä saa ihmetellä vaali toisensa jälkeen.

Minut kadulle ajavat jälleen uteliaisuus ja innostus, jotka tarttuvat toisista ehdokkaista. Tehdään yhdessä jotain, joka tuntuu tärkeältä. On hauska jutella ihmisten kanssa, vaihtaa ajatuksia ja mielipiteitä, joskus väitellä ja joskus itsekin kysellä.

Toisinaan minut valtaa ihmetys siitä, kuinka elämä on kirjavan iloinen, ja toisinaan suru siitä, että joillekin takkiin on tarttunut katkeruutta ja selittämätöntä vihaa.

Useimmat kohtaamisista kestävät hetkisen, katseen tai pari sanaa. Jotkut ihmiset ja keskustelut jäävät vuosiksi mieleen. Huomaan, että kadulle on syntynyt erikoinen joukko ystäviä, jotka kohtaan vaaleista toiseen. Välillä täytyy varoa, ettei ilahdu liikaa, kun tunnistaa tutun hahmon.

Erityistä iloa tuottaa, kun pohjalla ollut ihminen on noussut jaloilleen ja löytänyt suunnan elämässään.

Vieraillessani maissa, joissa demokratia ei toteudu, voin vain arvostaa Pohjoismaita, joissa meillä on mahdollisuus vaikuttaa äänestämällä asioihin. Kerran neljässä vuodessa kuntavaaleissa äänestäminen on vain kovin harvoin.

Neljässä vuodessa ehtii tapahtua paljon, eikä äänestäjä voi olla varma, että hänen ehdokkaansa on samoilla linjoilla esimerkiksi kaavoituksen tai terveyspalvelujen suhteen. Sen vuoksi tulisi kuntalaisille olla enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa asioihin myös vaalien välisenä aikana.

Jos kuntalainen tekee kuntalaisaloitteen, hänen tulee pystyä seuraamaan aloitteen etenemistä virkamieskoneistossa. Jos puistoon rakennetaan uusi leikkipaikka, lasten ja vanhempien tulisi saada olla sitä suunnittelemassa. Jos kunnassa tapahtuu jotain suurempaa, kuntalaisille pitäisi olla mahdollisuus äänestää siitä.

Erityisen terveellistä olisi antaa nuorten vaikuttaa vahvemmin heitä koskeviin asioihin, sillä heidän on tulevaisuuden yhteiskunta.

Vaalit ovat oiva mahdollisuus sanoa sananen siitä, miten asioiden kuuluisi olla.

Eri puolueet tarjoavat vaihtoehtojaan palveluiden järjestämiselle ja talouden hoidolle, sekä sille, kuinka kaupunkiympäristöä ja maaseutua tulisi kehittää. Tarkastellaan rohkeasti eri vaihtoehtoja ja katsotaan, keneltä löytyvät parhaat ratkaisut.

Kuntalaisena minulle on tärkeää, että paikalliset ratkaisut tehdään tulevia sukupolvia ajatellen. En halua lasteni kärsivän huonoista päätöksistä. Haluan, että rakennukset kestävät ja että kaupunkiini jää paikkoja lenkkeillä, pyöräillä ja hiljentyä kuuntelemaan lintujen laulua. Haluan, että ympärilläni oleva maaseutu tuottaa puhdasta ja hyvää ruokaa, jota löydän lähikauppani hyllyltä. Haluan, että ihminen saa työstään kunnon korvauksen ja että neljän vuoden kuluttua nuorten työttömyys on laskenut merkittävästi.

Tällaisia asioita minä kuntapäättäjiltäni haluan. Mitä sinä haluat?

SATU HAAPANEN
on kansanedustaja (vihr.).

satu.haapanen@eduskunta.fi

HUIDUNPERÄ

Syksyn tultua

Syksy on sitten tullut. Päivälehdet julkaisevat parhaillaan komeita ilmoituksia vuodenajan ajankohtaisista tuotteista: kumisaappaista ja sadevaatteista. Myös huonekalut saavat nyt näkyvästi koko sivun suurilmoitukset osakseen. Koti ja sen kalustaminen ovat ajankohtaisia asioita, kun lämpimät sisätilat kylmien tultua kiehtovat.

Muuan asia näkyy huonekaluista puheen ollen uudelleen korostuneen. Ennen meillä varsinkin kodinperustajia mutta muitakin alan teollisuus ja kauppa tällöin lähestyivät monin ilmoituksin.

Niin tapahtuu nytkin.

Kun nuoripari ennen perusti kotia, lehti-ilmoitukset tapasivat esitellä heille huonekalustoja. Ensi hankintoihin kuuluivat vuoteet, pöytä ja tarpeelliset tuolit. Lisäksi kirjahylly ja ruokailunurkkauksen seinustan astiakaappi katsottiin välttämättömiksi sivistyspyrkimyksiltään aktiivissa nuoressa tasavallassa.

Keinutuoli katsottiin tarpeelliseksi ikääntyvälle väestölle mutta oli paikallaan nuoren parin ensi kodissakin, kunhan kaikkein tarpeellisin oli saatu hankituksi.

Oli muutamia sisustuselementtejä, jotka joutuivat pitkään odottamaan pääsyään moniin koteihin. Niitä olivat komeat sohva- ja nojatuoliryhmät. Kaihoten vielä viime vuosisadan puolivälissä kodinperustajat ja heitä vanhemmatkin tapasivat niitä katsella. Ne olivat taloudellisesti hyvinvoipien harrastamaa tasokasta arvotavaraa.

Nyt on jo pitkään ollut toisin. Huonekalumyymälöiden myyntiartikkelit ovat melkoisesti keskittyneet. Nyt sohva- ja nojatuoliryhmät ovat leveiden kaksoisvuoteiden ohessa

pitkään olleet pääasialliset myyntikohteet muiden saadessa tuskin huomiota osakseen.

Kyseessä eivät enää ole eri tyylilajien kuten kustavilaisen ja biedermeierin tutut, koristeelliset nojatuolit, sohvat eivätkä ruokailuryhmät kaappeineen. Ne olivat aikanaan taitavien huonekalupuuseppien ja myymälöitten erikoisalaa.

Nyt on toisin. Huonekaluliikkeiden ilmoituksissa kohteina ovat nyt yksinomaan vaaleat, pehmeät, jousitetut nojatuoli- ja sohvaryhmät. Ne muodostavat olohuoneiden pääasiallisen sisustuksen. Ne näyttävät antavan tarpeellisen ja tervetulleen lepo- ja rentoutumistilaisuuden työpäivän jälkeen asukkaille omassa, viihtyisässä kodissa.

Kirjallisesta toiminnasta ja erilaisista harrasteista kodinsisutukset eivät nyt juurikaan kerro.

Aikanaan Suomessa katsottiin nuoren sivistyskodin sisustukseen kuuluvan myös taulut. Paikallisesta, kotoisen taiteilijan näyttelystä olikin tapana tällöin ostaa öljyvärimaalaus tai grafiikanlehti kehyksineen silloin, kun se kukkarolle sopi.

Harrastusta saatettiin vuosien mittaan jatkaa naisten puolestaan kutoessa ryijyn tai pari seinäkudosta seinille ja peittäessä omakutoisin matoin huoneitten lattioita. Räsymatot olivat suorastaan kansallinen erityispiirre kotien sisustamisessa.

Räsymatot muuten olivat perheen kotoisten pumpulivaatteiden ja -tekstiilien vihoviimeinen sijoittumispaikka, kun ne leikattiin matonkuteiksi ja koottiin kangaspuissa monimetrisiksi tekstiileiksi.

Osoituksen niiden suuresta määrästä ja suosiosta antoivat aikanaan suviviikkoina jopa pääkaupungin naiset, kun he merenrantojen julkisilla, maksuttomilla mattojen pesupaikoilla jonottivat vuoroaan niitä pestäkseen. Satojen märkien mattojen rivistöt kuivuivat suvituulessa ja auringossa. Hilpeät ja toimelliset olivat pesupaikat eri puolilla Helsinkiä muusta Suomesta puhumattakaan.

Nyt pesupaikat kuivauskenttineen ovat seisseet tyhjyyttään, ja kaupunki aikoo ne tyystin lopettaa.

Räsymattokulttuurimme synty ja käyttö ovat siirtymässä historiaan naistemme siirryttyä kotien piiristä enenevästi ansiotyöhön.

On siis havaittavissa, että huonekalumuotimme on määrältään ja muodoiltaan pelkistynyt ja yksinkertaistunut. Alvar Aalto sen modernin suunnan aikanaan meillä 1920-luvun Turussa aloitti.

Maaseudun talonpoikaisissa oloissa arvostetaan kuitenkin kaiken nykyaikaisen ohessa monia perinteitä keinutuoleja myöten. Ne jatkavat ruhtinaallisesti elämäänsä iäkkään väen arvostamina mutta nuorempienkin suosimina.

Keinutuolit ovat ystävällinen ja auttava lepopaikka työn ja aherruksen lomaan.

Muuan asia kiinnostaa. Taloa kohti on aina ollut yksi keinutuoli, jossa yleensä on istunut talon vanha isäntä. Siihen vanha emäntäkin saattoi istahtaa, jos puoliso sattui olemaan kylillä.

Maailma tapaa muuttua ja me sen mukana, toteamme Huidunperällä.

HEIKINTYTÄR